

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2540). รายงานผลการประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินผลและปรับปรุงงานเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา วันที่ 26 - 28 กรกฎาคม 2539 ณ โรงแรมดุสิต ไฮร์แลนด์รีสอร์ท จ.เชียงราย. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์แก่นจันทร์.
- กุลยา รัตนปริดากุล และคณะ. (2546). การจัดบริการทันตสุขภาพภายใต้นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
<http://dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/1719> (27 สิงหาคม 2553)
- เกษร อังศุสิงห์ และสุภาวดี พรหมมา (2541). รายงานการประเมินผลแผนงานทันตสาธารณสุขตามแผนพัฒนาการสาธารณสุข ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กลุ่มงานแผนงานและประเมินผล กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ และคณะ. (2545). มิติสุขภาพ : กระบวนทัศน์ใหม่เพื่อสร้างสังคมแห่งสุขภาพ. นนทบุรี : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2552). เอกสารวิชาการ งานมหกรรมสุขภาพชุมชน 2552 หัวข้อ “สาธารณสุขมูลฐาน บริการปฐมภูมิ กับสุขภาพชุมชน” [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
<http://dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/2837?mode=full> (24 เมษายน 2553)
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2549). ข้อเสนอนโยบายและกลยุทธ์ การสร้างเสริมสุขภาพช่องปากของประชาชนไทยกลุ่มอายุต่างๆ ในทศวรรษหน้า.
นนทบุรี: บริษัท สามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพ) จำกัด
- กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2550). 36 ปี กองทันตสาธารณสุข (พ.ศ. 2515 - 2550) แห่งการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ก้าวไปข้างหน้า. เพื่อปวงประชาพันธุ์. สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ขวัญชัย คันธมธุรพจน์. (2551). การศึกษาประสิทธิผลของโครงการงานเคลือบหลุมร่องฟันในเด็กนักเรียนประถมศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยาสารทันตสาธารณสุข. ปีที่ 12 (ฉบับที่ 2) หน้าที่ 7 - 15. กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

- คณะกรรมการติดตามและสนับสนุนนโยบาย โรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพตำบล. (2552). (ร่าง)
 ข้อเสนอ แผนการพัฒนาโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพตำบล พ.ศ. 2552 - 2555 (ฉบับ
 ปรับปรุง 3 เมษายน 2552). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
[http://bps.ops.moph.go.th/Jang/Tambon_HPH_Phusit&_Ladda_edited_5Apr09\[1\].pdf](http://bps.ops.moph.go.th/Jang/Tambon_HPH_Phusit&_Ladda_edited_5Apr09[1].pdf)
 (12 มิถุนายน 2553)
- คณะกรรมการพัฒนานโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. (2544).
 ข้อเสนอระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
 โคสิต อบสุวรรณ. (2550). ประสิทธิภาพของงานเคลือบหลุมร่องฟัน ในโครงการยิ้มสดใสเด็กไทย
 พันธุ์ จังหวัดเชียงราย. วิทยาสารทันตสาธารณสุข. ปีที่ 13 (ฉบับที่ 1) หน้า 52 - 61.
 กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- จันทนา อึ้งชูศักดิ์ และคณะ. (2547). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการทบทวนสถานการณ์ปัญหา
 และองค์ความรู้เรื่องฟันผุในฟันน้ำนม. ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
<http://hrm.thainhf.org/index.php?module=research&view=detail&act=ok&rid=37>
 (24 เมษายน 2553)
- ชูชัย ศุภวงศ์ และคณะ. (2552). คู่มือการให้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.
 [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <http://www.pkto.moph.go.th/pkto/webboard/index.php?topic>.
 (24 เมษายน 2553)
- ทรงวุฒิ ดวงรัตน์พันธ์ และคณะ. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องกระบวนการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
 และการป้องกันโรคในช่องปากในหน่วยดูแลสุขภาพบริการระดับปฐมภูมิภายใต้ันนโยบาย
 หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ระยะที่ 1 : วิเคราะห์สถานการณ์. สถาบันวิจัยระบบ
 สาธารณสุข (สวรส.) กระทรวงสาธารณสุข.
- นิมมานรดี นานซ้า. (2548). ความคาดหวังของบุคลากรสาธารณสุขต่อบทบาทหน้าที่ของ
 ทันตภิบาล กรณีศึกษา : จังหวัดตรัง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาธารณสุขศาสตรมหา-
 บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญเอื้อ ยงวานิชกร และเพ็ญแข ลากยัง (2545). การดำเนินงานด้านสุขภาพช่องปาก ในโครงการ
 หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า กรณีศึกษา : จ.สุพรรณบุรี ภูเก็ต สุโขทัย และ
 อุบลราชธานี. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
<http://advisor.anamai.moph.go.th/264/26407.html> (6 กันยายน 2553)
- ประสิทธิ์ ถิระพันธ์ และคณะ. (2544). การประเมินสองทศวรรษของการสาธารณสุขมูลฐานใน
 ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (รสพ.).

- ปริญญา คงทวีเลิศ และสุณี วงศ์คงคาเทพ. (2549). ศึกษาการประเมินผลการจัดบริการส่งเสริม
ป้องกันสุขภาพช่องปากในหน่วยบริการปฐมภูมิ ปี 2549. วารสารวิชาการสาธารณสุข.
17(1) : SI1-SI10.
- พงษ์พิสุทธิ์ จงอุดมสุข. (2547). กว่าจะเป็นหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. นนทบุรี : บริษัท เอส พี
เอส พรินติ้ง แอนด์ บิลด์ดิ้ง จำกัด.
- เพ็ญแข ลากยัง และมนิธี ต่อเสวตพงศ์. (2545). งานสุขภาพช่องปากในโครงการหลักประกัน
สุขภาพถ้วนหน้าปีงบประมาณ 2545 กรณีศึกษาห้าจังหวัด. วารสารวิชาการสาธารณสุข
ปีที่ 12 ฉบับที่ 6 หน้าที่ 949 - 968.
- ลือชัย ศรีเงินขวง และคณะ. (2552). ข้อเสนอการดำเนินงาน ทศวรรษที่สี่ของการสาธารณสุข
มูลฐาน ไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
<http://dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/2530>. (24 เมษายน 2553)
- วรารณ์ จิระพงษา และสุรพงศ์ พูลสุวรรณ. (2540). หลักการและแนวคิดของฟ้าระวังและส่งเสริม
ทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา. นนทบุรี : บริษัทศูนย์การพิมพ์ แก่นจันทร์ จำกัด
- วรารณ์ จิระพงษา และคณะ. (2545). องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ
ช่องปาก ฤกษ์แจ่มความสำเร็จของงานส่งเสริมสุขภาพช่องปาก.
นนทบุรี : บริษัท ออลพรีนซ์ออฟ จำกัด
- วรารณ์ จิระพงษา. (2553). เอกสารประกอบการอบรมวิชาการ บริหารและพัฒนางานด้าน
ทันตสาธารณสุข (Dental public health administration & development) หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพทันตกรรมสาขาทันตสาธารณสุข หัวข้อ
“การวางแผนงานทันตสาธารณสุขและการประเมินผล” [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
http://www.anamai.ecgates.com/news/download.php?curr_page=1&type=6&id=
(24 เมษายน 2553)
- วีระศักดิ์ พุทธาศรี และคณะ. (2552). นโยบายทันตสาธารณสุขไทย : เกาะติดปัญหาใช้วิชาการ
สานสร้างความสัมพันธ์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา.
<http://dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/2847>. (24 เมษายน 2553)
- ศศิธร ไชยประสิทธิ์. (2544). สุขภาพช่องปาก สุขภาพสังคม จากแนวคิดทฤษฎีการส่งเสริมสุขภาพ
แนวใหม่สู่ภาคปฏิบัติ. เชียงใหม่ : คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ศิริเพ็ญ อรุณประพันธ์ และคณะ, (2545) การศึกษาสถานการณ์การจัดบริการทันตสุขภาพตามนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <http://dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/1399> (31 พฤษภาคม 2553)
- สุขจิตตรา วนาภิรักษ์. (2543). การประเมินผลการดำเนินงานเฝ้าระวังทันตสุขภาพในนักเรียนประถมศึกษาจังหวัดแพร่. วิทยาสารทันตสาธารณสุข. ปีที่ 5 (ฉบับที่ 1-2) หน้าที่ 7-17. กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- สุณี ผลดีเยี่ยม และวีระศักดิ์ พุทธาศรี, (2545). การสังเคราะห์บทบาท และโครงสร้างของระบบบริการสุขภาพช่องปากระดับปฐมภูมิในบริบทของวิชาชีพทันตกรรม : กรณีศึกษา 5 แห่ง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <http://dspace.hsri.or.th/dspace/handle/123456789/> (31 พฤษภาคม 2553)
- สุณี วงศ์คงคาเทพ. (2550). ความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากของประชาชนไทย พ.ศ. 2550. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข. 2 (4): 566-578.
- สุณี วงศ์คงคาเทพ. (2549). รายงานการทบทวนวรรณกรรม สถานการณ์การกระจายทันตแพทย์ไทย และสถานการณ์ในการจัดบริการสุขภาพช่องปากในหน่วยบริการปฐมภูมิ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <http://www.anamai.ecgates.com/news/download.php?type=6> (27 สิงหาคม 2553)
- สุธา เจียรณณี โชติจันทร์. (2552). เอกสารประกอบ ร่างข้อเสนอ แนวทางการพัฒนากองทุนทันตกรรมในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า ปีงบประมาณ 2554 .
- สุปรีดา อุดยานนท์ และปิยะฉัตร พัทธานุกัฏ. (2550). การพัฒนาทันตบุคลากรในงานสร้างเสริมสุขภาพ. ขอนแก่น : คลังน่านาวิทยา.
- สุกร ฉัตรไชยาภรณ์. (2543). กระบวนการนำหลักการสาธารณสุขมูลฐานสู่การกำหนดนโยบายและการปฏิบัติของโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพในโรงเรียนประถมศึกษา. การค้นคว้าแบบอิสระ สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรเกียรติ์ อาชานานุภาพ. (2535). วิพากษ์การสาธารณสุขมูลฐาน มุมมองของนักมานุษยวิทยาการแพทย์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.
- สัมฤทธิ์ ศรีธำรงสวัสดิ์ และเพ็ญแข ลากยั้ง. (2545). การบริหารจัดการโครงการหลักประกันสุขภาพ ในระยะหนึ่งปีแรก : กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ภูเก็ต สุโขทัย และอุบลราชธานี. วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ 12 ฉบับที่ 5 หน้าที่ 726 - 744.

- สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน. (2528). การสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ. (2552). เอกสารประกอบการประชุม สรุปผลการสำรวจสถานะ
ช่องปาก และพฤติกรรมดูแลสุขภาพทันตสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษปีงบประมาณ 2547 - 2552.
สำนักทันตสาธารณสุข. แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุข สำหรับทันตบุคลากร.
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา. <http://dental.anamai.moph.go.th/handbook.htm>.
- สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (6 มิถุนายน 2554)
อมร นนทสุต. (2528). แนวความคิดหลักการและวิธีดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพฯ :
กองสุขศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- อุทัยวรรณ กาญจนกมล. (2552). การส่งเสริมทันตสุขภาพแนวใหม่: บทบาทใหม่แห่งยุคของ
ทุกคน. คู่มือนักศึกษา การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม กระบวนการวิชาทันตกรรมชุมชนปฏิบัติ
(DCOP 602). ภาควิชาทันตกรรมครอบครัวและชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำพล จินดาวัฒนะ และคณะ. (2550). การสร้างสุขภาพ : แนวคิด หลักการ และบทเรียนของไทย.
กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบบันทึกข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

1. สถานที่ปฏิบัติงาน.....
อำเภอ.....จังหวัดตรัง
2. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง.....
3. ประสบการณ์ในการดำเนินงาน โครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา
4. ประสบการณ์ในการดำเนินงาน โครงการยิ้มสดใส เด็กไทยฟันดี
5. ประวัติการศึกษา
สำเร็จการศึกษา..... พ.ศ.....
สำเร็จการศึกษา..... พ.ศ.....
สำเร็จการศึกษา..... พ.ศ.....
สำเร็จการศึกษา..... พ.ศ.....
6. ประวัติการทำงาน
เริ่มปฏิบัติงานครั้งแรก ณ..... พ.ศ.....
เริ่มปฏิบัติงานครั้งแรก ณ..... พ.ศ.....
เริ่มปฏิบัติงานครั้งแรก ณ..... พ.ศ.....
เริ่มปฏิบัติงานครั้งแรก ณ..... พ.ศ.....
เริ่มปฏิบัติงานครั้งแรก ณ..... พ.ศ.....

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

เรื่อง การนำเสนอแนวคิดสาธารณสุขมูลฐานและการส่งเสริมสุขภาพผู้การดำเนินงาน
ทันตสาธารณสุขของทันตบุคลากร ระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2552

กรณีศึกษา : จังหวัดศรีสะเกษ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ระดับการศึกษา สถาบันการศึกษา ตำแหน่ง สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาปฏิบัติงาน
2. แนวคิดและแบบแผนการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ภายใต้แนวคิดการส่งเสริมสุขภาพ
  - 2.1 ความเข้าใจในปรัชญาแนวคิดของโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา (เฉพาะทันตบุคลากรที่เริ่มปฏิบัติงาน ในปี พ.ศ. 2520-2540)
    - a. ท่านทราบถึงแนวคิดของโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษาว่ามีที่มาอย่างไร ภายใต้แนวคิดใด
    - b. มีการเตรียมความพร้อมอย่างไรในการดำเนินงาน
    - c. มีความคิดเห็นอย่างไรกับโครงการเฝ้าระวังและส่งเสริมทันตสุขภาพนักเรียนประถมศึกษา มีรูปแบบการดำเนินงานอย่างไรบ้าง
  - 2.2 ความเข้าใจในปรัชญาแนวคิดของนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า
    - a. ท่านทราบถึงแนวคิดของนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ว่ามีที่มาอย่างไร ภายใต้แนวคิดใด
    - b. มีการเตรียมความพร้อมอย่างไรในการดำเนินงาน
    - c. มีความคิดเห็นอย่างไรกับนโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาพ หรือเรียกว่า “สร้างนำซ่อม”
  - 2.3 ความเข้าใจในปรัชญาแนวคิดการส่งเสริมสุขภาพ
    - a. ท่านเข้าใจถึงแนวคิดการป้องกันโรคในช่องปากว่าอย่างไร แตกต่างจากการส่งเสริมสุขภาพช่องปากอย่างไร กิจกรรมอะไรบ้างที่เรียกว่างานป้องกันโรคในช่องปาก
    - b. ให้ความสำคัญและความหมายต่อการส่งเสริมสุขภาพช่องปากหรือไม่ อย่างไร
    - c. งานส่งเสริมสุขภาพช่องปากและป้องกันโรคในช่องปาก ภายใต้นโยบายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ของสถานบริการดำเนินการอย่างไรบ้าง

- d. บังคับไต่บังที่เป็นอุปสรรค หรือสนับสนุนต่อการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก
- e. ตัวชี้วัดไต่บัง ที่บ่งบอกว่าการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว
- f. การมีส่วนร่วมของชุมชน/ประชาชน การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก
- g. การมีส่วนร่วมของทันตบุคลากร/เจ้าหน้าที่ ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก

2.4' ความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของทันตบุคลากร ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก

- a. มีความคิดเห็นอย่างไรต่อการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก
- b. มีความคิดเห็นอย่างไรต่อบทบาทหน้าที่ของทันตบุคลากรในการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และกองทุนทันตกรรม

ภาคผนวก ข

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

1. เอกสารคำชี้แจงสำหรับทันตบุคลากร / ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย ของกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์

ข้าพเจ้านางสาวปิยะดา สังข์วงศ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ แผนก (ภาคปกติ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความประสงค์ขอเชิญท่านเข้าร่วมโครงการ วิจัย เพื่อการค้นคว้าแบบอิสระ เรื่อง การนำเสนอแนวคิดสาธารณสุขมูลฐานและการส่งเสริมสุขภาพผู้ การดำเนินงานทันตสาธารณสุขของทันตบุคลากร ระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2552 กรณีศึกษา: จังหวัด ตริัง กระบวนการส่งเสริมสุขภาพ คือ กระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชน เป็นเป้าหมายร่วมกันของการปฏิรูปในทุก ๆ ด้าน บุคลากรสาธารณสุขรวมถึงทันตบุคลากร เป็นกลไก สำคัญในการผลักดันการส่งเสริมสุขภาพ โดยมีแนวทางการทำงานภายใต้แนวคิดของคำว่าสุขภาพ และที่สำคัญคือประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วม และเป็นผู้กระทำได้ด้วยตนเองทุกคน ผู้ให้บริการ ต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ที่เคยหยิ่งยโสให้ หรือผู้จัดตั้งให้ มาเป็นผู้จูงประกาย กระตุ้นและสนับสนุน ให้ประชาชนทำงานด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคมและ ชุมชนให้ดีขึ้น

ประเทศไทยมีวิวัฒนาการด้านการส่งเสริมสุขภาพมาเป็นเวลานาน โดยในปี พ.ศ. 2521 ได้นำแนวคิดสาธารณสุขมูลฐาน มาเป็นยุทธศาสตร์หลักในการส่งเสริมสุขภาพประชาชน ต่อมาจึง ปรับแนวคิดมาสู่การส่งเสริมสุขภาพภายใต้กฎบัตรออกดตาวา ทันตสาธารณสุขเป็นองค์กรหนึ่งใน กระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพมาโดยตลอด ปัจจุบันสภาวะ โรคฟันผุ ในกลุ่มเด็กมีแนวโน้มดีขึ้น โดยเฉพาะอัตราการเกิด โรคฟันผุของเด็กอายุ 12 ปี ในเขตเมืองลดลง แต่กลับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในชนบท นอกจากนี้ยังมีเด็กจำนวนมากที่มีฟันผุตั้งแต่อายุ 3 ปี และ อัตราการเกิดฟันผุเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ระหว่างช่วง 3 - 5 ปี ทั้ง ๆ ที่การพัฒนาทันตสาธารณสุข ตลอด 3 ทศวรรษที่ผ่านมา มุ่งให้ความสำคัญกับเด็กประถมศึกษาและเด็กก่อนวัยเรียนเป็นเป้าหมาย สำคัญ ประการหนึ่งที่สะท้อนถึงการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติของทันตบุคลากร ก็คือ ยังขาดความ เข้าใจในแนวคิดการส่งเสริมสุขภาพและทักษะในการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพช่องปากในระดับ ชุมชน

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดหนึ่งที่ดำเนินงานภายใต้ นโยบายกระทรวงสาธารณสุขมาโดยตลอด จากข้อมูลสภาวะทันตสุขภาพเด็กอายุ 3 ปี และ 12 ปี มีแนวโน้มที่ดีขึ้น แต่ยังคงมีความแตกต่างระหว่างพื้นที่เมืองและชนบท และจากรายงานผลการปฏิบัติงานทันตสาธารณสุขจังหวัดศรีสะเกษ 3 งวดย้อนหลัง พบว่า งานบริการทันตกรรมส่วนใหญ่ยังคงเป็นงานด้านการรักษา การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและแบบแผนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ของทันตบุคลากรจังหวัดศรีสะเกษ ภายใต้ นโยบายสาธารณสุขมูลฐาน และหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ระหว่างปี พ.ศ. 2520 - 2552 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแนวคิดและทักษะสำหรับทันตบุคลากรในการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ภายใต้ นโยบายสาธารณสุขของประเทศที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพต่อไป โดยใช้กลุ่มประชากรในการสัมภาษณ์ จำนวน 30 คน เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยท่านจะมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล หลังจากรับทราบวัตถุประสงค์ และแนวทางการปฏิบัติในการเข้าร่วมโครงการศึกษาวิจัย โดยตกลงจะเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้แล้ว ท่านจะได้เห็นชื่อแสดงความยินยอมในการเข้าร่วมการศึกษา หลังจากนั้นท่านจะได้ร่วมในการให้ข้อมูลแก่ผู้ศึกษา โดยข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะดำเนินการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ที่เข้าร่วมโครงการจะเป็นไปด้วยความสมัครใจ หากท่านไม่สมัครใจหรือเปลี่ยนใจที่จะเข้าร่วมโครงการ ท่านสามารถถอนตัวจากการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา โดยท่านจะไม่สูญเสียสิทธิประโยชน์ใด ๆ ซึ่งในขบวนการเก็บข้อมูลดังกล่าวไม่มีการเก็บค่าใช้จ่าย ไม่มีความเสี่ยงอันตรายใด ๆ ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการศึกษาทุกท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ การนำข้อมูลไปเผยแพร่จะทำในลักษณะภาพรวมของผลการศึกษาเท่านั้น สิทธิประโยชน์อื่นอันจะเกิดจากการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หากท่านมีปัญหาหรือคำถามเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยครั้งนี้และต้องการข้อมูลเพิ่มเติมใด ๆ สามารถติดต่อ นางสาวปิยะดา สังข์วงศ์ นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นที่ 19 ภาคปกติ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทรศัพท์ 08 3172 5130 หรือ ติดต่อได้ที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทันตแพทย์ ดร.ทรงวุฒิ ดวงรัตนพันธ์ สาขาวิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ โทรศัพท์ 08 1884 4366

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ลงชื่อ.....ผู้ศึกษา

(นางสาวปิยะดา สังข์วงศ์)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. เอกสารแสดงความยินยอมการเข้าร่วมในการวิจัย ของสำหรับทันตบุคลากร / ผู้เข้าร่วม
โครงการวิจัย ของกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์

ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาว.....
มีความยินยอมที่จะเข้าร่วมการศึกษาครั้งนี้ โดยข้าพเจ้าได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเรื่อง
ดังกล่าว ข้าพเจ้าเข้าใจดีว่าการเข้าร่วมในการศึกษานี้เป็นไปด้วยความสมัครใจ และขอลงลายมือชื่อ
ไว้เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการตัดสินใจในการเข้าร่วมการศึกษานี้

ภาคผนวก ก

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้ข้อมูล

ทันตแพทย์คนที่ 1 เพศหญิง รับราชการมาได้ 20 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2533 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนได้ 3 ปี หลังจากนั้นย้ายมาปฏิบัติราชการที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โดยในระหว่างนั้นได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต จากนั้นจึงย้ายมาปฏิบัติราชการที่โรงพยาบาลจังหวัด/ศูนย์จนถึงปัจจุบัน

เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน และกิจกรรมเฝ้าระวังทันตสุขภาพแต่ไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ตั้งแต่ย้ายมาอยู่โรงพยาบาลจังหวัดงานที่รับผิดชอบในหน้าที่ คืองานด้านส่งเสริมป้องกัน และ HA เนื่องจากเป็นทันตแพทย์คนเดียวที่จบมาทางด้านสาธารณสุข ต่อมาเมื่อมีโครงการหลักประกันฯ เข้ามาจึงรับงานส่งเสริมป้องกันของฝ่าย ปัจจุบันมีทีมทันตบุคลากรด้านส่งเสริมทันตสุขภาพ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ทันตแพทย์ 1 คน ทันตภิบาล 2 คน (อยู่โรงพยาบาล 1 คน อยู่ PCU 1 คน) ผู้ช่วย 2 คน (รับผิดชอบงานเอกสาร และงานอื่น ๆ ทั่วไป)

ทันตแพทย์คนที่ 2 เพศชาย รับราชการมาได้ 13 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2540 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนได้ 1 ปี หลังจากนั้นย้ายมาปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งในจังหวัดต่าง ต่อมาอีก 1 ปี และย้ายไปปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนอีกแห่ง จนถึงปัจจุบัน ศึกษาต่อในสาขาทันตกรรมบูรณะ รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุขมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน กิจกรรมเฝ้าระวังฯ และ โครงการยิ้มสดใส เด็กไทยฟันดี ในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ทันตแพทย์คนที่ 3 เพศชาย รับราชการมาได้ 11 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2542 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข เนื่องจากมีทันตแพทย์คนเดียว ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 ย้ายมาเป็นทันตแพทย์คนที่ 2 ของโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดต่าง หลังจากนั้น 1 ปี หัวหน้าฝ่ายฯ คนเดิมย้าย จึงขึ้นรับตำแหน่งเป็นหัวหน้าแทนต่อมาย้ายมาอยู่โรงพยาบาลชุมชนอีกแห่งภายในจังหวัด ในตำแหน่งทันตแพทย์คนที่ 2 ตั้งแต่ ปี 2551 จนถึงปัจจุบัน ขณะนี้กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

สาขาทันตสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยให้เหตุผลที่เลือกศึกษาต่อด้านสาธารณสุขศาสตร์ (ไม่ศึกษาต่อเฉพาะทาง) เนื่องจากโดยส่วนตัวไม่ได้ชอบหรือถนัดงานทางด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ อีกอย่างการทำงานในโรงพยาบาล ลักษณะงานจะต้องเกี่ยวข้องกับแผนงานโครงการ และงานชุมชน คิดว่าควรจะมีความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องเกี่ยวกับงานด้านนี้ อีกอย่างโรงพยาบาลก็เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาทั้งทันตแพทย์และทันตภิบาล เพราะฉะนั้นจึงมองว่ามีความจำเป็น คาดว่าเมื่อสำเร็จการศึกษารูปแบบการดำเนินงานจะต้องดีขึ้น ปัจจุบันรับผิดชอบงานพัฒนาคุณภาพ งานระบบบริการภายในฝ่าย งานในกลุ่มผู้สูงอายุ และรับผิดชอบงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแห่งหนึ่งคู่กับทันตภิบาล โดยทำหน้าที่ในการดูแลหลักการแผนงานโครงการ

ทันตแพทย์คนที่ 4 เพศชาย รัชมหาราชมาได้ 15 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2538 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนได้ 2 ปี หลังจากนั้นเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมด้านศัลยกรรม ประมาณ 7 เดือน ที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หลังจากนั้นก็ย้ายเข้ามาปฏิบัติงานที่จังหวัดตรังในโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งจนถึงปัจจุบันยังไม่ย้ายไปที่ไหน มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน และโครงการในกลุ่มเด็กประถมศึกษาในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ทันตแพทย์คนที่ 5 เพศหญิง รัชมหาราชมาได้ 4 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2549 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข เนื่องจากเป็นทันตแพทย์จบใหม่ทั้ง 2 คน หมออีกคนไม่เป็นหัวหน้าฝ่าย โดยส่วนตัวไม่ค่อยชอบงานรักษา เคยมีโอกาสได้ศึกษาเกี่ยวกับงานเฝ้าระวังฯ ในสมัยเรียน และในส่วนของกาให้บริการทันตสุขภาพเด็กแก่นักเรียน หลังจากนั้น 1 ปี ย้ายมาปฏิบัติราชการที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รับผิดชอบงานในกลุ่มเด็กปฐมวัย เช่น โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว โครงการเด็กครึ่งไม้กินหวานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และงานอื่น ๆ ทั่วไป เช่น วิทยากร ปัจจุบันกำลังลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาทันตสาธารณสุขศาสตร์ มองว่าการได้เรียนทางด้านนี้ โดยส่วนตัวรู้สึกชอบ และมีทัศนคติด้านบวกกับงานส่งเสริมมากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาอยากจะไปทำงานในพื้นที่เล็กๆ ทำพื้นที่ในฝัน อยากลองทำตามเรียนมา

ทันตแพทย์คนที่ 6 เพศหญิง รัชมหาราชมาได้ 3 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2550 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ในตำแหน่งทันตแพทย์คนที่ 2 หลังจากนั้น 1 ปี

ก็รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายมาจนถึงปัจจุบัน และได้ศึกษาต่อในสาขาทันตกรรมทั่วไปมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานในกลุ่มเด็กประถมศึกษาในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ทันตแพทย์คนที่ 7 เพศหญิง รับราชการมาได้ 10 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2543 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ต่อมาย้ายภายในจังหวัดไปปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนอีก 2 แห่ง รับตำแหน่งเป็นทันตแพทย์คนที่ 2 มาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนปัจจุบัน ศึกษาต่อในสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเฝ้าระวังทันตสุขภาพแต่ไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ปัจจุบันรับผิดชอบงานในคลินิกและทำงานด้านเฉพาะทางที่เรียนมา งานฟื้นฟูทันตกรรมพระราชทาน และเป็นหัวหน้างานชุมชน ตามสายการบังคับบัญชา

มองว่าตัวเองเป็นคน 2 ภาค คลินิกก็เฉพาะทางได้ กับอีกอย่างมันเหมือนได้เปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานในชีวิต เห็นความเปลี่ยนแปลงที่เป็นภาพใหญ่ ในขณะที่การทำคลินิกทำคนหนึ่งมันก็จบแค่นั้น ทำแล้วสนุก สามารถพูดถึงงานที่เราทำด้วยความภาคภูมิใจ

ทันตแพทย์คนที่ 8 เพศหญิง รับราชการมาได้ 15 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2539 เริ่มต้นปฏิบัติงานโรงพยาบาลชุมชน ได้ 2 ปี หลังจากนั้นย้ายมาจังหวัดตรัง ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน 3 แห่ง ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุขมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ศึกษาต่อในสาขาทันตกรรมบูรณะ เป็นหัวหน้ามาโดยตลอด ตอนจบมาแรก ๆ หัวหน้าคนเก่าเค้าลาออกไป ก็จะมีพี่ทันตฯ เป็นพี่เลี้ยงช่วยสอนงานในชุมชน กับบทบาทการเป็นหัวหน้า ชีวิตการเรียนมีประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ที่เหลือเราต้องมาเรียนรู้เอง เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน และโครงการในกลุ่มเด็กประถมศึกษาในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ทันตแพทย์คนที่ 9 เพศชาย รับราชการมาได้ 12 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2541 เริ่มต้นปฏิบัติงานในวิทยาลัยการสาธารณสุข จังหวัดตรัง หลังจากนั้น 1 ปี ย้ายมาปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจนถึงปัจจุบัน ในระหว่างนั้นลาศึกษาต่อสาขาทันตกรรมบูรณะ

เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในส่วนของกรให้บริการแต่ไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ปัจจุบันรับผิดชอบงานบริการในคลินิกทันตกรรม งานในกลุ่มเด็กปฐมวัย และโครงการให้บริการผสมผสานในกองทุนทันตกรรมในเด็ก ป.1

ทันตแพทย์คนที่ 10 เพศหญิง รับราชการมาได้ 16 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2537 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข หลังจากนั้น 2 ปี ลาไปศึกษาต่อสาขาทันตกรรมประดิษฐ์ กลับมาช่วยงานที่โรงพยาบาลเดิมเป็นช่วงเวลาสั้นๆ จากนั้นก็ย้ายมาเป็นหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 จนถึงปัจจุบันศึกษาต่อในสาขาสาธารณสุขมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน และหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในฐานะหัวหน้าฝ่าย

ทันตแพทย์คนที่ 11 เพศหญิง รับราชการมาได้ 2 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2551 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ในตำแหน่งทันตแพทย์คนที่ 2 โดยส่วนตัวชอบงานชุมชน บอกหัวหน้าฝ่ายเลยว่าขอรับงานชุมชนทั้งหมดเอง ก็เลยรับผิดชอบงานในกลุ่มเด็กประถมทั้งหมด หลังจากนั้น 1 ปี รับตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข ปัจจุบันกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาทันตสาธารณสุขศาสตร์ คือตั้งใจไว้ตั้งแต่สมัยเรียนมัธยมแล้วว่าจะเรียนคณะทันตฯ พอเรียนจบก็วางไว้ว่าจะมาทางนี้ คือทางคลินิกก็ชอบ แต่ชอบมาทางชุมชนมากกว่า เลยตั้งใจไว้ว่าถ้าจะเรียนต่อก็จะเรียนด้านนี้ก่อน ส่วนจะเรียนต่อเพื่อไปประกอบอาชีพ หรือพูดง่าย ๆ ว่าเพื่อไป make money ค่อยว่ากันอีกที คือชอบด้านนี้ก็เลยเรียนด้านนี้

ทันตแพทย์คนที่ 12 เพศชาย รับราชการมาได้ 19 ปี จบพยาบาลศาสตร์ จากวิทยาลัยพยาบาลนราธิวาสปี พ.ศ. 2534 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนได้ 3 ปี หลังจากนั้นย้ายมาปฏิบัติงานในสถานีนามัยได้ 3 ปี จากนั้นลาศึกษาต่อทันตแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เริ่มต้นทำงานด้านทันตฯ ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2547 ในตำแหน่งทันตแพทย์ คนที่ 2 โรงพยาบาลชุมชนจนถึงปัจจุบัน ขณะนี้กำลังศึกษาต่อในหลักสูตรปริทัศน์วิทยา เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำสถานีนามัย ปัจจุบันรับผิดชอบงานในคลินิกทั่วไป กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง และรับผิดชอบงานทันตฯ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแห่งหนึ่งคู่กับทันตภิบาล 1 คน โดยทำหน้าที่ในการดูแลหลักการแผนงานโครงการ

ทันตแพทย์คนที่ 13 เพศหญิง รับราชการมาได้ 15 ปี จบทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ปี พ.ศ. 2538 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนได้ 2 ปี ย้ายมาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดตรัง ได้ 7 เดือน ย้ายไปโรงพยาบาลชุมชนที่ต่างจังหวัด หลังจากนั้น 2 ปี ลาศึกษาต่อใน

ระดับปริญญาโท สาขาเวชศาสตร์ช่องปาก มหาวิทยาลัยมหิดล ต่อมาย้ายไปอยู่โรงพยาบาลจังหวัด (ต่างจังหวัด) ได้ 5 ปี จึงได้ย้ายกลับมาปฏิบัติงานที่จังหวัดศรีสะเกษ ในโรงพยาบาลศูนย์/จังหวัดจนถึงปัจจุบัน เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานและกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ตอนจบมาใหม่ๆ 2 ปีแรก หลังจากนั้นก็ไม่ค่อยได้สัมผัสงานชุมชน ปัจจุบันรับผิดชอบแผนกธุรการ งานหนังสือ สวัสดิการของฝ่าย งานการเงิน ผู้ประสานงาน HA ของกลุ่มงาน

ทันตภิบาลคนที่ 1 เพศหญิง รับราชการมาได้ 29 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2524 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลทั่วไป (นราธิวาส) ต่อเมื่อมีโรงพยาบาลชุมชนจึงย้ายมาปฏิบัติงาน หลังจากนั้นย้ายติดตามสามีไปโรงพยาบาลชุมชน (นครราชสีมา) ต่อมาย้ายกลับมาอยู่โรงพยาบาลชุมชนที่ปฏิบัติงานครั้งแรก หลังจากนั้นย้ายมาจังหวัดศรีสะเกษ อยู่โรงพยาบาลชุมชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 จนถึงปัจจุบัน ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ในสาขาสาธารณสุขศาสตร์ เอกทันตสาธารณสุข และเอกบริหารสาธารณสุข เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานและกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้รับผิดชอบงานหลัก ปัจจุบันรับผิดชอบงานในกลุ่มแม่และเด็ก

ทันตภิบาลคนที่ 2 เพศหญิง รับราชการมาได้ 12 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2541 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนจนถึงปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี เอกสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้ร่วมปฏิบัติงาน ปัจจุบันรับผิดชอบงานในกลุ่มแม่และเด็ก

ทันตภิบาลคนที่ 3 เพศหญิง รับราชการมาได้ 22 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2531 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ตอนนั้นที่โรงพยาบาลยังไม่มียูนิต์ มีคิมลอน ฟัน 2 - 3 ชุด ไม่มีทันตแพทย์ อยู่กับพี่ทันตภิบาลอีกคน งานในช่วงแรกงานสะอาดสะเปะสะปะ สมัยก่อนงานถอนฟันเป็นงานหลัก งานป้องกันอย่างอื่นไม่มีเลย

หลังจากนั้น 5 ปี ย้ายไปอยู่โรงพยาบาลชุมชนอีกแห่งภายในจังหวัด เนื่องจากเป็นโรงพยาบาลที่พร้อมมาก มีทั้งทันตแพทย์ ผู้ช่วยฯ และยูนิต์ ช่วงแรกจะเป็นทันตแพทย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2-3 ปีก็จะย้าย ต่อมาเริ่มมีทันตแพทย์เป็นคนในจังหวัดก็จะอยู่นานหน่อย เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานและกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรง แต่พอช่วงหลังมีน้องทันตภิบาลจบมาใหม่จึงเปลี่ยนมารับผิดชอบงานในกลุ่มแม่และเด็ก ในปี พ.ศ. 2553 ได้เปลี่ยนตัวเองมาลงปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ทันตภิบาลคนที่ 4 เพศหญิง รับราชการมาได้ 25 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2526 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน (พังงา) หลังจากนั้นย้ายติดตามสามีมาปฏิบัติงานที่จังหวัดตรังในโรงพยาบาลชุมชน และด้วยความเบื่อหน่ายภายในจังหวัด ไปปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลชุมชนอีกแห่งภายในจังหวัด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เริ่มปฏิบัติงานในสถานีนามัย ปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานและกิจกรรมเฝ้าระวังฯ หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในฐานะผู้ปฏิบัติงาน

ทันตภิบาลคนที่ 5 เพศหญิง รับราชการมาได้ 3 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2550 เริ่มต้นปฏิบัติงานในสถานีนามัยขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นอำเภอที่ 10 ของจังหวัด เนื่องจากเพิ่งได้รับการยกฐานะจากกิ่งอำเภอเป็นอำเภอโรงพยาบาลจึงอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง ปัจจุบันการดำเนินงานขึ้นอยู่กับดูแลของ CUP โรงพยาบาลชุมชนอีกอำเภอหนึ่ง จึงต้องรับผิดชอบงานทันตสาธารณสุขทั้งอำเภอเพียงคนเดียว คิดว่าจะเรียนต่อในปีหน้า แต่ก็ยังไม่แน่ใจว่าจะเรียนในด้านไหน

ทันตภิบาลคนที่ 6 เพศหญิง รับราชการมาได้ 10 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2543 ปฏิบัติงานครั้งแรกใน 2 ส่วน คืองานทันตสาธารณสุขสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง 2 วัน รับผิดชอบในส่วนของการให้บริการทันตกรรมในกลุ่มเด็กนักเรียน และงานอื่นๆ ทัวไป ส่วนที่ 2 คือ สถานีนามัยขนาดใหญ่ ในต่างอำเภอซึ่งเป็นสถานีนามัยเขตรอยต่ออีก 3 วัน หลังจากนั้น 4 ปี จึงลงปฏิบัติงานที่สถานีนามัยทั้ง 5 วัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2548 ได้ลาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดสงขลา จบมาก็กลับมาทำงานที่เดิม จนในปี พ.ศ. 2553 ทางอำเภอได้กำหนดให้สถานีนามัยหนึ่งซึ่งอยู่ในพื้นที่ตำบลใกล้เคียงกัน แต่ติดถนนใหญ่เป็น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จึงย้ายมาปฏิบัติงานที่นั่นจนถึงปัจจุบัน เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานในกลุ่มเด็กประถมศึกษา

ทันตภิบาลคนที่ 7 เพศหญิง รับราชการมาได้ 16 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2537 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน หลังจากนั้น 2 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนใกล้บ้านจนถึงปัจจุบัน ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี เอกทันตสาธารณสุข มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน เนื่องจากตอนจบชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ใหม่ ๆ เคยเข้ารับการอบรมเป็นผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

(ผสศ.) และกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรง ช่วงหลังมีน้องทันตภิบาลจบใหม่มาจึงเปลี่ยมมารับผิดชอบในกลุ่มผู้สูงอายุ ปัจจุบันเป็นพี่ทันตาฯ คนโตของห้อง เคยได้รับรางวัลทันตภิบาลดีเด่นภาคใต้ ปี พ.ศ. 2548

ทันตภิบาลคนที่ 8 เพศหญิง รับราชการมาได้ 18 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2534 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนจนถึงปัจจุบันยังไม่เคยย้ายไปที่ไหน ขณะนี้กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งมาเปิดการเรียนการสอน ในวันเสาร์-อาทิตย์ ณ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานและกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรง ช่วงหลังมีน้องทันตภิบาลจบใหม่มาจึงเปลี่ยมมารับผิดชอบในกลุ่มผู้สูงอายุ ปัจจุบันเป็นพี่ทันตาฯ คนโตของห้อง

ทันตภิบาลคนที่ 9 เพศหญิง รับราชการมาได้ 16 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2537 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน หลังจากนั้น 2 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนใกล้บ้านจนถึงปัจจุบัน ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาศิลปะศาสตร์ (พัฒนาชุมชน) ราชภัฏจังหวัดภูเก็ต เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน และกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรง ช่วงหลังมีน้องทันตภิบาลจบใหม่มาจึงเปลี่ยมมารับผิดชอบในกลุ่มแม่และเด็ก เคยได้รับรางวัลทันตภิบาลดีเด่นภาคใต้ ปี พ.ศ. 2552

ทันตภิบาลคนที่ 10 เพศหญิง รับราชการมาได้ 16 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2537 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน หลังจากนั้น 2 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง หลังจากนั้น 4 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในสถานีอนามัย ในระหว่างนั้น ได้ลาศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต และในระดับปริญญาโท สาขาสาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต ปัจจุบันปฏิบัติงานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน และกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะร่วมปฏิบัติงาน ปัจจุบันรับผิดชอบในกลุ่มแม่และเด็ก เคยได้รับรางวัลทันตภิบาลดีเด่นภาคใต้ ปี พ.ศ. 2554

ทันตภิบาลคนที่ 11 เพศชาย รับราชการมาได้ 6 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2547 เริ่มต้นปฏิบัติงานในสถานีอนามัยขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นสถานีอนามัยเดียวที่มีทันตภิบาลประจำในกิ่งอำเภอ การดำเนินงานขึ้นอยู่กับ CUP ของโรงพยาบาล

ชุมชนอีกอำเภอหนึ่ง หลังจากนั้น 2 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนที่เป็น CUP จนถึงปัจจุบัน ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหัดภูเก็ต ปัจจุบันรับผิดชอบงานด้านข้อมูลของฝ่ายฯ และเคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานในกลุ่มเด็กประถมศึกษา ในฐานะผู้ร่วมปฏิบัติงาน

ทันตภิบาลคนที่ 12 เพศหญิง รับราชการมาได้ 14 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2539 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนจนถึงปัจจุบันยังไม่เคยย้ายไปไหน คิดที่จะย้ายไปทำงานในโรงพยาบาลชุมชนใกล้บ้าน แต่ขณะนี้โรงพยาบาลยังสร้างไม่เสร็จ ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหัดภูเก็ต ปัจจุบันเป็นที่ทันตฯ คนโตของห้อง มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานในกลุ่มเด็กประถมศึกษาในฐานะผู้ฝึกสอนหลักตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน

ทันตภิบาลคนที่ 13 เพศหญิง รับราชการมาได้ 11 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2542 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนจนถึงปัจจุบันยังไม่เคยย้ายไปไหน มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานในกลุ่มเด็กประถมศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบหลักตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน

ทันตภิบาลคนที่ 14 เพศหญิง รับราชการมาได้ 16 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2537 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน หลังจากนั้น 2 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ เอกสุขศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหัดภูเก็ต หลังจากนั้น 6 ปี ก็ย้ายมาปฏิบัติงานในสถานีอนามัย จนถึงปัจจุบันได้รับการยกระดับเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐาน กิจกรรมเฝ้าระวังฯ และงานในกลุ่มเด็กประถมศึกษา

ทันตภิบาลคนที่ 15 เพศหญิง รับราชการมาได้ 27 ปี จบประกาศนียบัตรทันตภิบาล ปี พ.ศ. 2530 เริ่มต้นปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนเดิมจนปัจจุบัน จบมาที่ทันตฯ คนเก่าก็ขอย้ายเลขทำงานคนเดียว เวลาออกไปสอนพื้นที่โรงเรียนก็ไปกับที่ผู้ช่วยของฝ่ายการฯ ทำงานเองทุกอย่าง ตอนนั้นฝ่ายทันตฯ ขึ้นกับฝ่ายการฯ เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานสาธารณสุขมูลฐานและกิจกรรมเฝ้าระวังฯ ในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการ โดยตรงตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน และเป็นพี่ทันตฯ คนโตของห้อง

ทันตภิบาลคนที่ 16 เพศหญิง รับราชการมาได้ 3 ปี จบประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ทันตสาธารณสุข) ปี พ.ศ. 2550 ปฏิบัติงานครั้งแรกในโรงพยาบาลชุมชนได้ 3 เดือน หลังจากนั้นได้รับมอบหมายให้ออกปฏิบัติงานในสถานอนามัยสัปดาห์ละ 3 วัน (เป็นยูนิตที่ใช้งบประมาณขององค์การประหารส่วนตำบลในการจัดซื้อ) ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น 2 วัน รับผิดชอบงานในกลุ่มแม่และเด็กของฝ่าย และรับผิดชอบออกให้บริการงานทันตฯ ในสถานอนามัยซึ่งปัจจุบันได้รับการยกระดับเป็น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ จังหวัดภูเก็ต (วสส.ตรัง)

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

สังกัด

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร ไชยประสิทธิ์

ภาควิชาทันตกรรมครอบคร้วและชุมชน
คณะทันตแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. ทันตแพทย์หญิงศันสนี รัชชกุล

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาความร่วมมือ
ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล

นางสาวปิยะดา สังข์วงศ์

วัน เดือน ปีเกิด

13 มกราคม 2521

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนห้วยยอด
จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2538
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์
(ทันตสาธารณสุข) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา
ปีการศึกษา 2541
สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์บัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2549

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ. 2541- 2552 ตำแหน่ง เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ระดับ 2 - 6
งานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง
ปัจจุบัน ตำแหน่ง เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน
งานทันตสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตรัง

